vroege vogel review Rode Sneeuw

“ik heb
verschillende
nieuwe elementen
van de japanse
cultuur en
mythologie leren
kennen”

Rode sneeuw:
One-shot
Scenario: Sallé; Corbeyran
Tekeningen
& inkleuring: Jef

Hardcover, 80 pagina’s
Prijs BE: € 24,95 NL: € 25,50

Een ambitieuze graphic novel met een nogal abrupt einde

— Klaas las Rode sneeuw *als allereerste en deelt zijn leeservaring.*

Het verhaal stelt ons voor aan Takashi en Sayori, een jong koppel dat woont in het uitdovende vissersdorp Shikomi in de jaren 70 van de vorige eeuw. Door de bouw van een naburige snelweg en de opkomst van de industriële visvangst verlaten de meeste jonge mensen het dorp. Maar het wordt al snel duidelijk dat het dorp niet alleen nu problemen ervaart …

Op een zomerdag komt de zon niet langer op en valt er plotseling sneeuw. Wanneer er daarna nog meer onverklaarbare zaken gebeuren, maken paniek en paranoia zich meester van de dorpsbewoners. Takashi en Sayori gaan samen op onderzoek uit naar de oorsprong van de vreemde verschijnselen. Onderweg vinden ze verschillende aanwijzingen die hen meer vertellen over de geschiedenis van het dorp. Wanneer die geschiedenis enkele mythische wezens op hen afstuurt, wordt het plots een strijd om te overleven voor de dorpsbewoners.

Het album bouwt het mysterie langzaam op met een prachtige tekenstijl, goed uitgewerkte personages en een setting met veel karakter. Op het einde blijf ik eerlijk gezegd wat op mijn honger zitten. Het verhaal wordt op slechts enkele pagina’s afgerond, zonder veel antwoorden te geven op de vragen dat het oproept. Toch blijft het een mooie samensmelting tussen heden en verleden, en heb ik verschillende nieuwe elementen van de Japanse cultuur en mythologie leren kennen.

Een aanrader dus voor fans van de Japanse cultuur die klaar zijn voor een verhaal vol onverwachte wendingen.

Eén lezer krijgt de kans om een nieuwe titel als eerste te ontdekken. Deze *vroege vogel* leest als allereerste het boek, bezorgt ons een review en krijgt het boek gratis! Denk je nu: **ik wil ook vroege vogel worden!** Hou onze website en sociale media in de gaten voor nieuwe oproepen.

NIEUWE STRIPS 16 oktober 2026

Oorlogen van Arran 3/8:
De slag om Torunn
Scenario: Jarry
Tekeningen: Yerofieieva
Inkleuring: Nanjan

Hardcover, 80 pagina’s
Prijs BE: € 24,95 NL: € 25,50

Een goblin, een ork en twee elfen vinden elkaar in het heetst van de strijd …

De oorlog neemt onverwachte wendingen. Jean-Luc Istin en Nicolas Jarry verweven opnieuw de populairste helden uit *Elfen*, *Dwergen*, *Orks & Goblins* en *Magiërs* tot één meeslepend epos, waarin oude vetes plaats moeten ruimen voor een gezamenlijke strijd om te overleven. Met spectaculaire veldslagen, onverwachte bondgenootschappen en personages die voor onmogelijke keuzes staan, bevestigt *Oorlogen van Arran* zijn status als het kloppende hart van de Aquilon-saga.

Orks & Goblins 25:
Kalderok
Scenario: Jarry
Tekeningen: Itri
Inkleuring: Jacquemoire

Softcover, 64 pagina’s
Prijs BE: € 11,95 NL: € 12,25

Een meedogenloze moordenaar die jacht maakt op tronies waarvoor veel talion wordt betaald

In *Orks & Goblins 25* maken we kennis met Kalderok, een huurling die er geen moer om geeft dat Arran in vuur en vlam staat. Toch brengt zijn allerlaatste opdracht hem naar Dal’Darum, het bolwerk van het verzet van de oude volkeren onder leiding van dwerg Redwin.

Malefosse 24/24:
Het laatste geheim
Scenario: Bardet
Tekeningen: Goepfert
Inkleuring: Faucon

Softover, 48 pagina’s
Prijs BE: € 10,95 NL: € 11,25

Een monument onder de historische strips

Vier decennia oorlog, verraad en politieke machinaties brengen Frankrijk aan de rand van de afgrond. Dit is het finale hoofdstuk van het grootste historische stripavontuur: rauw, elegant en onvergetelijk.

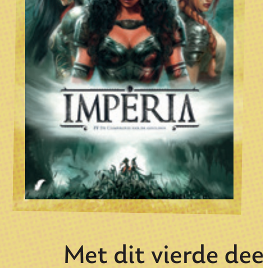

Imperia 4/5:
De compagnie van de gevilden
Scenario: Jarry
Tekeningen: Savarese
Inkleuring: Fabris

Hardcover, 56 pagina’s
Prijs BE: € 23,95 NL: € 24,50

Drie zussen zweren hun kapitein te villen

De woeste Samara, de betoverende Kahanë en de ontembare Mira zijn Vrije Zwaarden en zusters verbonden door het bloed van hun vijanden. In de diepten van Abyss, met enkel de duisternis als getuige, zwoeren ze wraak te nemen op hun kapitein, die hen verraadde om zijn eigen leven te redden. Ze zullen hem niet doden voordat ze alles hebben afgenomen wat hem dierbaar is: zijn eer, zijn fortuin en zijn compagnie. Nadien zullen ze pas zijn keel doorsnijden en hem laten verdrinken in zijn eigen bloed …

Met dit vierde deel bewijst *Imperia* opnieuw hoe veelzijdig de wereld van Draal is. Nicolas Jarry en Ornella Savarese brengen een rauw en meeslepend verhaal waarin drie onvergetelijke heldinnen uitgroeien tot het kloppende hart van deze episode. Met intense actie en indrukwekkende tekeningen sleurt de compagnie van de gevilden je onverbiddelijk mee.

De 5 rijken 12:
De eerste die stierf
Scenario: Lewelyn
Tekeningen: Lereculey
Inkleuring: Martinos

Softcover, 56 pagina’s
Prijs BE: € 11,95 NL: € 12,25

‘k zag de beren hun bootjes meren

Met dit twaalfde deel bereikt de tweede cyclus van *De 5 rijken* een zinderende ontknoping. Terwijl allianties kantelen en de prijs van macht onvermijdelijk wordt, kondigt zich de derde cyclus aan: de dreiging van de beren uit Arnor.

De kronieken van Atlantis 3/3:
De toorn van de slangengod
Scenario & tekeningen: Martino
Inkleuring: Bouet

Softcover, 72 pagina’s
Prijs BE: € 11,95 NL: € 12,25

Een overwinning met de bittere nasmaak van een nederlaag

Ontdek de apotheose van *De kronieken van Atlantis*. Een meeslepende fantasytrilogie, waarin auteur Martino politieke intriges, tovenarij en onstuimige actie verweeft tot een rijk universum.

24 uren van Le Mans 8:
1961-1963: Italiaanse rivaliteit
Scenario: Bernard
Tekeningen: Papazoglakis
Inkleuring: Cinna

Softcover, 48 pagina’s
Prijs BE: € 10,95 NL: € 11,25

De onbetwiste dominantie van het merk met het steigerende paard

Historische anekdotes, verhelderende achtergrondinformatie en een blik achter de schermen vormen de rode draad van dit nieuwe album binnen de cyclus *24 uren van Le Mans* in de collectie *Plankgas*.

NIEUWE STRIPS 16 oktober 2026

Rode sneeuw:
One-shot
Scenario: Sallé; Corbeyran
Tekeningen
& inkleuring: Jef

Hardcover, 80 pagina’s
Prijs BE: € 24,95 NL: € 25,50

Glij af in een eindeloze nacht vol geesten …

Japan, zomer 1970.

De wekker van Takashi, een jonge visser uit de haven van Shikomi, gaat af in het nachtelijk donker. Als hij de gordijnen opent, ziet hij de dorpsbewoners in rep en roer: het is negen uur ’s ochtends, maar de zon komt niet op. De temperatuur daalt, de sneeuw valt …

Deze bovennatuurlijke thriller sleurt de lezer mee in een beklemmend en duister verhaal, waarin Japanse folklore, horror en suspense samenkomen. Liefhebbers van *“Kwaidan”* (1964), *“The Thing”* (1982) en *“The Mist”* (2007) zullen zich meteen thuis voelen in deze moderne en ijzingwekkende herinterpretatie van het samoeraiverhaal. Het scenario is van o.a. Corbeyran, bekend van de wereld van Aquilon (*Elfen*), het universum van de vampiers (*De legende der vampiers*), collectie *Bloedkoninginnen* (*Mary Tudor*) en *Bob Morane*.

Samoerai origine 6:
De weg van de wraak
Scenario: Di Giorgio
Tekeningen: Paunovic
Inkleuring: Scarlett

Softcover, 48 pagina’s
Prijs BE: € 11,95 NL: € 12,25

Een duik in het verleden van Takeo’s broer

Terwijl Japan zich in duisternis hult, krijgt Koreyasu, de vader van Takeo, van de keizer een uiterst geheime opdracht toevertrouwd. De het veerbericht tijd dringt. Hij moet zijn vijanden te slim af zijn, want een verrader en zijn handlangers werken in de schaduw aan een duivels plan om het rijk in handen te krijgen. Vastberaden ruimen ze iedereen uit de weg die hun plannen dreigt te dwarsbomen …

Goden én stervelingen bezwijken … Jij ook?

Op de Olympos neemt Aphrodite een even bijzondere als paradoxale plaats in. Ze wordt geboren uit een gewelddadige daad, de ontmanning van Ouranos door zijn zoon Kronos waarna diens zaad zich met de zee vermengt. Toch verrijst ze uit de golvende schuimkoppen als de godin van de liefde, begeerte en schoonheid.

De start van een nieuwe tweedelige cyclus binnen de geliefde collectie *De wijsheid van mythes*. Dit eerste deel verhaalt de oorsprong van Aphrodite, de Griekse godin die sterfelijke harten sneller doet slaan en zelfs de goden van de Olympos het hoofd op hol brengt. Een meeslepende hervertelling door Bruneau en Baiguera.

De wijsheid van mythes: Aphrodite 1/2:
Uit schuim geboren
Scenario: Bruneau
Tekeningen: Baiguera
Inkleuring: Smulkowski

Hardcover, 56 pagina’s
Prijs BE: € 23,95 NL: € 24,50

Buonaparte 4/4:
Keizer van de Oriënt
Scenario: Miel, Pigière
Tekeningen: Gil
Inkleuring: 1ver2anes

Hardcover, 56 pagina’s
Prijs BE: € 23,95 NL: € 24,50

Het laatste oordeel toch niet zo finaal?!

Napoleon is dood, maar de strijd om zijn nalatenschap woedt voort. In dit onverwachte vierde deel van Buonaparte sturen de auteurs Hudson Lowe naar Egypte, waar de schaduw van de kleine keizer nog lang niet verdwenen blijkt. Historische feiten, fictie en legende vloeien opnieuw in elkaar over in een avontuurlijk complot.

Sommige avonturen laten je nooit meer los

Met dit tiende deel begint de populaire reeks *Frnk* aan een derde cyclus. Scenarist Olivier Bocquet en tekenaar Brice Cossu keren terug naar de ingrediënten die de reeks zo geliefd maken: een aanstekelijke mix van humor, avontuur, tijdreizen en dinosauriërs. Een nieuw begin dat trouwe lezers beloont én nieuwe lezers moeiteloos aan boord haalt.

FRNK 10/11:
Het onmogelijke object
Scenario: Bocquet
Tekeningen: Cossu
Inkleuring: Guillo

Softcover, 56 pagina’s
Prijs BE: € 10,95 NL: € 11,25

Hier krijg je inzicht in de boeken die volgende maand verschijnen. Duid je favorieten aan en neem *het veerbericht* mee naar je stripspeciaalzaak. Zo weet je meteen waarnaar je moet uitkijken.

Gil St André 16:
De gouden kooi
Scenario: Kraehn
Tekeningen
& inkleuring: Millien

Hardcover, 56 pagina’s
Prijs BE: € 23,95 NL: € 24,50

Uit een gouden kooi ontsnap je niet zonder slag of stoot

Dit album voert Gil St André mee naar de wereld van een hyperelite die zo machtig is dat ze onzichtbaar kan blijven. Wanneer de rebelse miljardairsdochter Abigail probeert te ontsnappen aan de greep van haar vader, ontdekt Gil dat geld niet alleen deuren opent … het zet ook wetten, grenzen en mensen naar zijn hand.

20 november 2026 AAN DE HORIZON

Oorlogen van Arran 3

Magiërs 11

Imperia 4

Wunderwaffen 24

Space Reich 6

De reuzen 9

Dinodyssee 2

Aphrodite 1
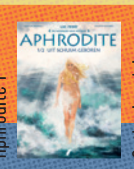
Catharina de’ Medici 3

Buonaparte 4

Optic squad 2

Dokter, ik zie dingen die anderen niet zien

Gil St André

Tada!
Met trots presenteren we *het veerbericht*. Het nieuwe format waarmee we je **maandelijks** op de hoogte houden van onze boeken én wat er in de lucht hangt bij **Daedalus**.

We maken je graag wegwijs in deze eerste klapper. Volg de rode draad en klap open!

het veerbericht

september 2026

maandklapper van
uitgeverij Daedalus

het veerbericht is **gratis** verkrijgbaar in een stripspeciaalzaak en wordt meegestuurd met bestellingen via onze website, zodat onze passie zo veel mogelijk gedeeld kan worden.

het veerbericht is gratis verkrijgbaar, zodat onze passie zo veel mogelijk gedeeld kan worden. **Vraag ernaar!**

gevederde kwaliteit

Sociaal bevlogen!

Van wilde ideeën tot gevederde avonturen: op Facebook, Instagram en TikTok delen we extra content over onze boeken en een blik achter de schermen. Hier prikken we elke maand enkele berichten voor je vast.

LEVENSECHTE COVER. HERKEN JIJ DEZE?

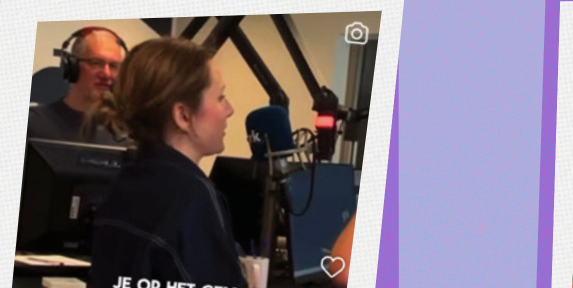
JE OP HET GEMAKJE LEEST MET

LIEZE IN DE ETHER!

Luister iedere laatste woensdag van de maand live naar *radio GRK*.

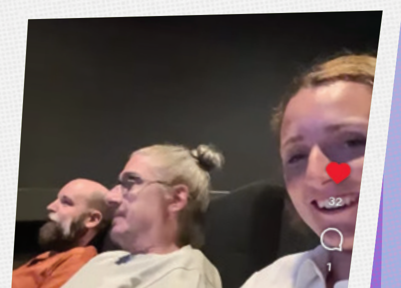

MET HET TEAM NAAR THE ODYSSEY.

Wat beleef je eerst: de film of de strips? Lees Lieze's opinie op onze website!

Ons niet bellen.
We zijn out of office.

WIJ STREKEN NEER OP DE WEI VAN PUKKELPOP! #OUTOFOFFICE

WIKKEN, WEGEN, WINNEN!

WIKKEN, WEGEN, WINNEN!

Iedere derde vrijdag van de maand, op publicatiedag, wegen wij onze lading nieuwe boeken. Iedereen wikt mee en één iemand wint zijn/haar favoriet. In augustus koos winnaar Johan voor *Legende 11* in softcover.

Als eerste op de hoogte

het veerbericht geeft je elke maand een handig overzicht. Onze nieuwsbrief gaat een stapje sneller. Schrijf je in en ontdek als eerste onze nieuwe boeken, extra nieuwtjes en acties.

Dat er véél speelt in het hoofd van verantwoordelijk uitgever Lieze, dat wisten we al. Nu deelt ze ook met jou wat haar bezighoudt, waar ze haar hoofd over breekt en waar ze enthousiast van wordt … Kruip mee in het hoofd van een uitgever die haar schouders zet onder een stripsector in beweging.

Laat van je horen

We geloven dat we de stripwereld samen kunnen laten groeien. Jouw mening helpt daarbij. Las je een van onze boeken? Laat dan een review achter op onze website. Zo help je andere gevederde lezers bij hun volgende leeskeuze én ons team bij het selecteren van toekomstige titels.

IN HET HOOFD VAN EEN UITGEVER

#1 De start

Het is 1 september wanneer ik deze eerste column schrijf. Vandaag start mijn oudste dochter in het eerste leerjaar (voor de Nederlandse lezers: groep 3). Deze ochtend vroeg ik haar wat ze dacht dat ze op school zou doen. "Ik hoop dat ik vandaag leer lezen. Dan kan ik Oona voorlezen." Mijn hart loopt over. Emoties overspoelen me: de hoop dat haar schoolcarrière een vlotte start kent en trots, oh zo veel trots.

De eerste dag van de maand betekent voor mij ook: cijferdag. Statistieken aanvullen, KPI's invullen, facturen maken, … "Rotwerk," hoor ik sommige zelfstandigen weleens zeggen. Ik denk daar anders over. Cijfers vertellen me hoe we bezig zijn. En dat wil ik weten, want als verantwoordelijke uitgever heb ik behoorlijk grote schoenen te vullen.

In twintig jaar tijd groeide Daedalus uit tot de grootste onafhankelijke Nederlandstalige stripuitgeverij. We staan voor gevederde kwaliteit, sterke reeksen, goede boeken. Alleen het beste is goed genoeg. Bovendien ben ik verantwoordelijk voor ons team. Mijn beslissingen hebben niet alleen impact op mezelf en mijn drie collega's, maar ook op vier gezinnen. Met andere woorden: slechte resultaten neerzetten is geen optie. Maar gewoon verder doen zoals ik het van oprichter Luk heb gezien? Dat evenmin.

Zondag bezocht ik een gespecialiseerde stripbeurs. Terecht trotse organisatoren, enthousiaste tekenaars en verschillende vertrouwde verzamelaars die ik intussen van andere beurzen ken. Ook ontelbaar veel bananendozen. En … amper vijf bezoekers onder de achttien.

Waar zijn de jongeren?

Nochtans is de jeugd volop bezig met tekenen en beeldverhalen. Academies hebben wachtrijen, gespecialiseerde hogescholen organiseren stevige toelatingsproeven en op sociale media pronken jonge makers massaal met hun talent.

Nogmaals, waar zijn de jongeren?

Achter de schermen, draai ik al lange tijd mee en al vroeg ging ik mee naar binnen- en buitenlandse beurzen. Strips waren in mijn ogen cultureel erfgoed. Kostbaar bezit. Deel van onze cultuur en, voor zover ik wist, aanwezig in elk huishouden.

Pas toen ik, vandaag vier jaar geleden, officieel voor de uitgeverij begon te werken, begonnen mij dingen op te vallen. Ik startte als vertegenwoordiger voor België en kreeg het privilege om zowat elke stripspeciaalzaak in Vlaanderen te bezoeken. Elke winkel werd uitgebaat door een liefhebber. Sommige eigenaars lazen ieder boek dat ze aankochten, andere bijna niets meer. Sommige winkels waren spic en span, bij andere moest je eerst enkele kartonnen dozen opzijschuiven om de kassa te bereiken. Eén ding hadden ze allemaal gemeen: hun cliënteel was voornamelijk 50+.

Hoe kan dit?

In het buitenland spreekt men over onze strips als la BD franco-belge. België was jarenlang de bakermat van internationaal striptalent. En toch lijkt de strip hier vandaag gevangen te zitten in een vreemde paradox: we doen hem af als iets voor kinderen, terwijl we steeds minder kinderen en jongeren bereiken. Ondertussen wordt het publiek dat wél strips koopt en verzamelt steeds ouder.

Ergens onderweg zijn we iets kwijtgeraakt.

Daar was ik van overtuigd toen ik in 2024 mijn grote plannen aan Luk uit de doeken deed. "Ik denk dat we een aantal dingen anders moeten gaan doen. Want als we zo doorgaan, vrees ik dat we op termijn niet kunnen standhouden." Ik verwachtte discussie, tegenargumenten, misschien zelfs een kleine preek over mijn gebrek aan ervaring. Maar Luk leek niet bepaald onder de indruk. "Je hebt gelijk. De tijden zijn veranderd. Ik heb 44 jaar geïnvesteerd in de sector en heb de energie niet meer om die verandering te trekken." Een half jaar later besloot hij met pensioen te gaan. En zo begon het.

Ik investeerde alles wat ik had in een uitgeverij die volgens mij moest veranderen en maakte mezelf een belofte: Ik wil de stripwereld veranderen. Ik wil jongeren opnieuw warm maken voor de strip franco-belge. Ik wil dat strips opnieuw de plaats krijgen die ze verdienen: cultureel erfgoed dat niet alleen iets vertelt over waar we vandaan komen, maar ook wordt doorgegeven aan wie na ons komt.

Vanmorgen stond er een zesjarige voor me die niets liever wilde dan leren lezen, zodat ze een verhaal kon voorlezen aan haar kleine zus.

Aan de goesting zal het dus niet liggen. Volg mij in het hoofd van een uitgever.

PS: Vind je de tijd om ons te laten weten wat je van *het veerbericht* vindt, dan horen we dat ontzettend graag! Neem contact met ons op via info@uitgeverijdaedalus.be of stuur ons een berichtje via sociale media!

Van fanfictie naar historische fictie: een openhartig gesprek met tekenaar Jaime Calderón

Met vier meeslepende delen houdt *Valois* lezers volledig in zijn ban. Met het verschijnen van het langverwachte slotdeel is dit het ideale moment om terug te blikken op de volledige reeks. Tekenaar Jaime Calderón staat bekend om zijn fantastische potloodwerk, hybride werkwijze – waarbij hij nog deels traditioneel tekent voordat hij zijn pagina's digitaal afwerkt – en zijn uitmuntende portretkunst. Van fanfiction tot historische fictie heeft Calderón al vele uiteenlopende genres en stijlen beproefd, en dat op voortreffelijke wijze. Hij beantwoordt enkele vragen over zijn leven, zijn artistieke parcours en de creatieve keuzes die Valois tot leven brengen.

Lees het volledige interview op onze website

Aan de tekentafel met Stefano Martino

"Het is 2026 en toch slachten we elkaar nog steeds af als de apen van Kubrick"

Stefano Martino over De kronieken van Atlantis*, de kracht van een woordloze pagina en Gustav Holst als soundtrack bij een verdwenen beschaving*

Atlantis. Al sinds Plato over het mysterieuze eilandenrijk schreef, spreekt de verdwenen beschaving tot de verbeelding. Ook die van Stefano Martino. We kennen de Italiaanse stripauteur vooral als tekenaar van o.a.* De derde zoon van Rome, De Meester-Inquisiteurs, Orakel, Orks & Goblins *en* Nosferatu. *Daarnaast werkte hij aan internationale franchises als* Doctor Who *en* Stranger Things. *Met De kronieken van Atlantis nam hij voor het eerst zelf het volledige roer in handen als scenarist én tekenaar.

Drie albums lang bouwde Martino aan zijn eigen versie van het legendarische rijk. Een epische fantasysaga vol oorlog, liefde en intriges, maar ook een verhaal dat onze eigen wereld een spiegel voorhoudt. Nu de trilogie compleet is, blikken we met hem terug.

Een Atlantis van negen albums

Atlantis is een van de bekendste mythes uit de geschiedenis. Wat fascineerde je aan dit onderwerp dat je er een eigen reeks aan wilde wijden?

Martino: "Daar zijn verschillende redenen voor. Wonen in een van de oudste gebieden van Europa, waar vermoedelijk ruïnes liggen die meer dan elfduizend jaar oud zijn en die nog steeds worden onderzocht, heeft mijn interesse zeker aangewakkerd. Bovendien heb ik de mythe van Atlantis altijd als een metafoor beschouwd. Het leek me interessant om, tegen de achtergrond van een avonturenverhaal, enkele thema's aan te kaarten die ook vandaag nog relevant zijn."

Als je één spiegel zou moeten benoemen die Atlantis onze huidige samenleving voorhoudt, welke zou dat dan zijn?

Martino: "Het oorspronkelijke project telde eigenlijk negen albums en hierin wilde ik de belangrijkste problemen van onze samenleving kritisch en zo onbevooroordeeld mogelijk bekijken. Omdat ik het verhaal moest inkorten, kon ik thema's zoals racisme, het gebruik van technologie, geloof en religieus of politiek fanatisme slechts oppervlakkig behandelen. Het belangrijkste thema is zonder twijfel de absurditeit van oorlog. Het is 2026 en in plaats van ons te verplaatsen in vliegende auto's en iedereen van gratis energie te voorzien, slachten we elkaar nog steeds af als de apen van Kubrick."

Heb je de sappige interviews met onze scenaristen en tekenaars op onze website en sociale media gemist? Schuif hier mee aan tafel voor het gesprek van de maand.

Van Eoden tot een volledige beschaving

Je bouwt een volledig eigen mythologie rond Atlantis. Hoe ben je te werk gegaan bij het creëren van die wereld?

Martino: "Ik wilde geen beelden gebruiken die ik al eerder had gezien en die al talloze keren opnieuw waren geïnterpreteerd. Daarom koos ik voor een realistische benadering. Ik was vooral gefascineerd door het verstrijken van de tijd en de manier waarop mondeling overgeleverde verhalen eerst geschiedenis en vervolgens legenden worden. Hoe zou een hoogontwikkelde samenleving eruit kunnen hebben gezien die zo ver van ons verwijderd is in de tijd? Hoeveel zaken zouden door het doorvertellen van verhalen en legendes uiteindelijk in iets totaal anders zijn veranderd?"

Wat was er eerst: Atlantis of Eoden?

Martino: "Eoden was het eerste personage dat vorm kreeg, gevolgd door de liefdesdriehoek met koningin Leyon en zijn broer Leoden. Beetje bij beetje kwamen daar de nevenpersonages en antagonisten bij. Tegelijkertijd bouwde ik de wereld op waarin de personages zich bewogen. De architectuur moest een mengeling zijn van alles wat in latere tijden zou ontstaan. Daarbij vertrok ik van het idee dat de uiteindelijke diaspora uit Atlantis ertoe zou leiden dat de verschillende stammen duizenden jaren later totaal verschillende beschavingen zouden stichten."

De vrijheid van een eigen wereld

Met* De kronieken van Atlantis *nam je voor het eerst zelf het volledige roer in handen als scenarist én tekenaar. Wat betekent die creatieve vrijheid voor jou en hoe zie je ze terug in de reeks?

Martino: "Werken met je eigen personages geeft veel voldoening. Bovendien krijg je de vrijheid om jezelf uit te drukken en thema's te verkennen die je belangrijk vindt. Ik denk dat de personages die ik creëer heel persoonlijk zijn. Ik probeer nooit in clichés te vervallen, zelfs niet binnen een genre als fantasy, dat al zo vaak is verkend en heruitgevonden. Daarnaast zijn er bepaalde verteltechnische aspecten die volgens mij herkenbaar zijn in al mijn werk. Zo vind ik het erg interessant om op bepaalde momenten de tijd als het ware uit te rekken – zoals wanneer Eoden in deel 1 op pagina 33 van zijn paard valt – om de spanning op te voeren en het verhaal op mijn eigen manier te sturen. Ook gezichtsuitdrukkingen van personages fascineren me, soms zelfs zonder dat er iets wordt gezegd. Een woordloze pagina kan nog altijd ontzettend veel vertellen."

The Big Five volgens Stefano

Grote steun: Mijn vrouw. Het gaat dan niet om één specifiek advies, maar om vele adviezen.
Grote portie: Tortilla de patatas.
Grote inspiratie: Moebius, Buscema, Druillet, Lauffray, Alex Toth … kunstenaars met een heel eigen stijl die bovendien bijzonder sterke vertellers zijn.
Grote ontsnapping: Aan boord van de Enterprise, onder het bevel van kapitein Picard.
Grote droom: Mijn werk publiceren in Japan. Geen manga, maar echte BD. Ik ben ervan overtuigd dat het Japanse publiek dat zou weten te waarderen.

Wat hoop je dat lezers meenemen wanneer ze de laatste pagina omslaan?

Martino: "Ik hoop vooral dat ze ervan genoten hebben en beseffen dat de werkelijkheid voortdurend in beweging is en geen statisch gegeven. Dat reflectie en kritisch denken essentieel zijn. Maar zelfs als ze zich gewoon geamuseerd hebben, zou dat voor mij al een succes zijn."

En stel dat Plato vandaag die laatste pagina zou omslaan. Wat zou hij ervan vinden?

Martino: "Eerlijk gezegd weet ik het niet. Misschien zou hij geïnteresseerd en geïntrigeerd zijn door deze manier van verhalen vertellen, waarin beeld en tekst samenkomen. Strips zijn tenslotte een jonge kunstvorm in vergelijking met muziek en schilderkunst. Misschien zouden we Plato vandaag wel strips of Netflixseries zien schrijven. Maar waarschijnlijker is dat hij zich teleurgesteld zou terugtrekken op een berg, omdat de mensheid sinds zijn tijd blijkbaar niets heeft bijgeleerd."

Kunst als tweede natuur

Hoe is je passie voor strips ontstaan?

Martino: "Ik herinner me mijn eerste strip nog heel goed. Het was een volledig verhaal, met echte vakjes en opeenvolgende scènes. Een man valt per ongeluk in een kloof en ontdekt dat er onder de grond een samenleving van reptielen leeft. Ze zetten de achtervolging in, maar uiteindelijk wordt hij wakker: het was allemaal maar een droom. We krijgen zijn gezicht niet te zien. Hij kleedt zich aan en vertrekt naar zijn werk. En dan, in het laatste plaatje, volgt de verrassende ontknoping: hij en alle anderen blijken zelf reptielen te zijn. Ik was pas acht. Welk ander beroep had ik kunnen kiezen? (lacht) Ik denk dat strips en tekenen er eigenlijk altijd zijn geweest. Bovendien hielpen tekenen en verhalen vertellen me om een moeilijke thuissituatie met een gewelddadige ouder door te komen."

Heeft die ervaring ook bepaald wat tekenen en verhalen vertellen vandaag voor jou betekenen?

Martino: "Zonder twijfel. Voor mij is het leven vandaag onlosmakelijk verbonden met schrijven en tekenen, met muziek, film en kunst in het algemeen."

Welke rol speelt muziek?

Martino: "Muziek is voor mij sowieso onmisbaar. *Pink Floyd* begeleidt me bijna altijd tijdens het werken, en *Shine On You Crazy Diamond* in het bijzonder blijft me inspireren. Tegenwoordig componeer ik ook soundtracks voor mijn strips: de muziek ontstaat bijna tegelijk met het scenario – soms alleen in mijn hoofd, want ik heb niet altijd de tijd om alles uit te werken. Bij *The Painted Crime*, mijn meest recente project, een noirverhaal dat zich afspeelt in het Los Angeles van 1948, werkte ik vanaf het begin tegelijkertijd aan de muziek, omdat die deel uitmaakte van het immersieve concept van het project. De nummers worden uiteindelijk uitgevoerd door een heel diverse groep mensen die verspreid over Europa wonen. Dat maakt het proces natuurlijk een stuk tijdrovender. Voor mij was het belangrijk dat de strip kort vóór het muziekalbum zou verschijnen."

Dan moeten we het natuurlijk vragen: welke muziek hoorde voor jou bij De kronieken van Atlantis?

Martino: "Tijdens het schrijven en tekenen was mijn soundtrack *The Planets* van Gustav Holst, een klassieke compositie uit 1917. Het is muziek waar componisten als John Williams en James Horner al rijkelijk uit hebben geput, maar die nog altijd een spirituele energie en emotionele kracht bezit die perfect paste bij het verhaal waaraan ik werkte. Ik raad iedereen aan ernaar te luisteren, zelfs zonder de strip erbij. Het is werkelijk een meesterwerk: veel minder bekend bij het grote publiek dan het verdient te zijn en bovendien bijzonder modern."

Met zo veel ideeën: heb je dan nooit last van artistieke blokkade?

Martino: "Ik moet gelukkig zeggen, want bij mij is het probleem precies het tegenovergestelde. Ik heb moeite om de stortvloed aan ideeën en verhalen die in me opkomen bij te houden. Ik zou niet genoeg levens hebben om ze allemaal uit te werken, zelfs als uitgevers ze zouden zeggen – wat natuurlijk niet het geval is. In de zeldzame, héél zeldzame gevallen dat het even niet wil lukken, kijk ik naar een klassieke film of lees ik wat. Meestal volstaan een paar uur om mijn batterijen weer op te laden."

En waar krijgen die ideeën allemaal vorm?

Martino: "Sinds kort werk ik in een eigen atelier in een boekhandel. Daarvoor heb ik altijd thuisgewerkt, in alle mogelijke omstandigheden. Dit is de eerste keer dat ik een netjes opgeruimde boekenkast heb, mijn potloden geordend zijn en mijn computer helemaal up-to-date is."

Voor Atlantis blijft het voorlopig bij drie albums. Voor Martino zelf is het einde nog lang niet in zicht. Met meer ideeën dan één mensenleven aankan, een nieuw atelier tussen de boeken en muziek binnen handbereik, liggen er alweer genoeg nieuwe werelden te wachten.

Bedankt, Stefano, voor dit interview!